KARTA MODUŁU 2026/2027

I. OGÓLNE INFORMACJE O MODULE								
COLLEGIUM WITELONA UCZELNIA PAŃSTWOWA WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU I KULTURZE FIZYCZNEJ								
Kierunek studiów:		Pielęgniarstwo						
Poziom studiów:		I stopień						
Profil studiów:		praktyczny						
Forma studiów:		stacjonarne						
Nazwa modułu:		**Badanie fizykalne w praktyce zawodowej pielęgniarki**						
Rodzaj modułu:		**Nauki w zakresie podstaw opieki pielęgniarskiej**						
Język wykładowy:		Język polski*						
Rok studiów:	1	**Formy prowadzenia zajęć wraz z liczbą godzin dydaktycznych:**						
Semestr:	2	Wykład	Laboratorium	-	-	-	-	-
Liczba punktów ECTS ogółem:	**3**	**20**	**40**	-	-	-	-	-
Forma zaliczenia:		Zaliczenie z oceną						
Wymagania wstępne:		Podstawowa znajomość anatomii, fizjologii, patologii i psychologii człowieka. Znajomość podstaw topografii ciała.						

II. CELE KSZTAŁCENIA
Cele kształcenia:
Cel 1: Zapoznanie studenta z zasadami, metodami, technikami oraz kolejnością prowadzenia badania podmiotowego i przedmiotowego, analizą i interpretacją uzyskanych wyników badania u człowieka dorosłego i dziecka. **Cel 2:** Przygotowanie studenta do prowadzenia badania fizykalnego u człowieka dorosłego i dziecka.

III. EFEKTY UCZENIA SIĘ WRAZ Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH		
Efekt uczenia się	Student, który zaliczył moduł w zakresie:	Odniesienie do efektów kierunkowych
	wiedzy:	
1	Absolwent zna i rozumie pojęcie, zasady i sposób badania podmiotowego i jego dokumentowania;	C.W36.
2	Absolwent zna i rozumie system opisu objawów i dolegliwości pacjenta według schematów OLD CART (Onset – objawy/dolegliwości, Location – umiejscowienie, Duration – czas trwania, Character – charakter, Agravating/Alleviating factors – czynniki nasilające/łagodzące, Radiation – promieniowanie, Timing – moment wystąpienia), FIFE (Feelings – uczucia, Ideas – idee, Function – funkcja, Expectations – oczekiwania), SAMPLE (Symptoms – objawy, Allergies – alergie, Medications – leki, Past medical history – przebyte choroby/przeszłość medyczna, Last meal – ostatni posiłek, Events prior to injury/ilness – zdarzenia przed wypadkiem/zachorowaniem	C.W37.
3	Absolwent zna i rozumie system opisu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki sprawowanej przez pielęgniarkę PES (Problem – problem, Etiology – etiologia, Symptom – objaw);	C.W38.
4	Absolwent zna i rozumie znaczenie uwarunkowań kulturowych i społecznych w ocenie stanu zdrowia;	C.W39.
5	Absolwent zna i rozumie metody i techniki kompleksowego badania fizykalnego i jego dokumentowania;	C.W40.
6	Absolwent zna i rozumie zasady przygotowania pacjenta do badania EKG i technikę wykonania badania EKG, EKG prawokomorowego oraz EKG z odprowadzeniami dodatkowymi;	C.W41.
7	Absolwent zna i rozumie zasady rozpoznawania w zapisie EKG załamków P, Q, R, S, T, U cech prawidłowego zapisu i cech podstawowych zaburzeń (zaburzenia rytmu serca, zaburzenia przewodnictwa, elektrolitowe, niedokrwienie i martwica mięśnia sercowego);	C.W42.
8	Absolwent zna i rozumie rodzaj sprzętu i sposób jego przygotowania do wykonania spirometrii oraz zasady wykonania tego badania;	C.W43.
9	Absolwent zna i rozumie znaczenie wyników badania podmiotowego i badania fizykalnego w formułowaniu oceny stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej	C.W44.
10	Absolwent zna i rozumie sposoby przeprowadzania badania podmiotowego i badania fizykalnego przez pielęgniarkę z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności oraz sposoby gromadzenia danych o stanie zdrowia pacjenta z wykorzystaniem technologii cyfrowych;	C.W45.
	umiejętności:	
1	Absolwent potrafi przeprowadzić badanie podmiotowe pacjenta, analizować i interpretować jego wyniki;	C.U64.
2	Absolwent potrafi dobierać i stosować narzędzia klinimetryczne do oceny stanu pacjenta;	C.U65.
3	Absolwent potrafi rozpoznawać i interpretować podstawowe odrębności w badaniu dziecka i dorosłego,	C.U66.

	w tym osoby starszej	
4	Absolwent potrafi wykorzystywać techniki badania fizykalnego do oceny fizjologicznych i patologicznych funkcji skóry, narządów zmysłów, głowy, klatki piersiowej, gruczołów piersiowych pacjenta (badanie i samobadanie), jamy brzusznej, narządów płciowych, układu sercowo-naczyniowego, układu oddechowego, obwodowego układu krążenia, układu mięśniowo-szkieletowego i układu nerwowego oraz dokumentować wyniki badania fizykalnego i wykorzystywać je do oceny stanu zdrowia pacjenta;	C.U67.
5	Absolwent potrafi przeprowadzać kompleksowe badanie fizykalne pacjenta, dokumentować wyniki badania oraz dokonywać ich analizy dla potrzeb opieki pielęgniarskiej, zastosować ocenę kompleksową stanu zdrowia pacjenta według schematu cztery A (Analgesia – znieczulenie, Activity of daily living– aktywność życia, Adverseeffects – działania niepożądane, Aberrantbehaviors – działania niepożądane związane z lekami), stosować system opisu rozpoznania stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb opieki pielęgniarskiej PES oraz oceniać kompletność zgromadzonych informacji dotyczących sytuacji zdrowotnej pacjenta według schematu SOAP (Subjective – dane subiektywne, Objective – dane obiektywne, Assessment – ocena, Plan/Protocol – plan działania);	C.U68.
6	Absolwent potrafi gromadzić dane o stanie zdrowia pacjenta z wykorzystaniem technologii cyfrowych	C.U69.;
7	Absolwent potrafi wykonywać badanie EKG u pacjenta w różnym wieku w spoczynku, interpretować składowe prawidłowego zapisu czynności bioelektrycznej serca, rozpoznawać zaburzenia zagrażające zdrowiu i życiu	C.U70.
8	Absolwent potrafi wykonać badanie spirometryczne i dokonać wstępnej oceny wyniku badania u pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia;	C.U71.
kompetencji społecznych:		
1	Absolwent jest gotów do samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem;	K 3
2	Absolwent jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;	K.4
3	Absolwent jest gotów do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu;	K.5
4	Absolwent jest gotów do przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta;	K.6
5	Absolwent jest gotów do dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K.7

IV. TREŚCI PROGRAMOWE

Treści programowe (tematyka zajęć, zaprezentowana z podziałam na poszczególne formy zajęć z określeniem liczby godzin potrzebnych na ich realizację)

Wykład

Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin S
Wykład 1	Przedstawienie treści karty modułu. Rola badania podmiotowego w ocenie stanu zdrowia pacjenta dla potrzeb pielęgnowania. Wywiad chorobowy , jego rola w ocenie pacjenta. Zasady i niezbędne warunki zbierania wywiadu. Specyfika wywiadu pediatrycznego i geriatrycznego.	3
Wykład 2	Problem badania fizykalnego. Zasady jego przeprowadzania: oglądanie, opukiwanie, osłuchiwanie. Ocena stanu ogólnego, budowy i stanu odżywienia, chodu, stanu psycho-fizycznego	2
Wykład 3	Badanie skóry jej przydatków, tkanki podskórnej, węzłów chłonnych	3
Wykład 4	Badanie klaki piersiowe: układ oddechowy, układ sercowo-naczyniowy, EKG	2
Wykład 5	Badanie jamy brzusznej i miednicy małej	2
Wykład 6	Badanie neurologiczne: badanie głowy i nerwów obwodowych	2
Wykład 7	Wywiad i badanie gruczołów piersiowych. Specyfika wywiadu dotyczącego kobiety.	3
Wykład 8	Sposoby przeprowadzania badania fizykalnego z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności;	3

Laboratoria MCSM

Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin S
Laboratorium 1	Przedstawienie treści karty modułu MCSM Zapoznanie studentów z regulaminem pracowni umiejętności praktycznych MCSM	1
Laboratorium 2	MCSM – Przeprowadzenie badania podmiotowego w praktyce pielęgniarskiej – nauka zbierania wywiadu dotyczącego poszczególnych układów. Specyfika zbierania wywiadu w warunkach przedszpitalnych i wewnątrzszpitalnych. Specyfika wywiadu geriatrycznego. Specyfika wywiadu pediatrycznego. Zasady dokumentowania badania fizykalnego. Sala – Niska Wierność.	2

Laboratorium 3	MCSM – Zasady przeprowadzenia badania fizykalnego: Ułożenie badanego do badania. Kolejność i warunki przeprowadzenia kompleksowego badania fizykalnego pacjenta; Wybór i posługiwanie się sprzętem medycznym do przeprowadzenia badania fizykalnego Technika badania poprzez oglądanie, osłuchiwanie, opukiwanie, badanie palpacyjne. Techniki i metody specjalne w badaniu fizykalnym. Techniki i metody pomocnicze stosowane w badaniu fizykalnym. Sala – Niska Wierność	2
Laboratorium 4	MCSM – Badanie ogólne pacjenta: ocena komunikacji, ocena chodu, stanu odżywienia, wagi, wzrostu, budowy ciała, temperatury, stanu skóry, owłosienia. Badanie węzłów chłonnych. Odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej; Sala – Niska Wierność	4
Laboratorium 5	MCSM – Badanie głowy, szyi: (czaszka, twarz, oczy, uszy, nos, jama ustna, tarczyca, szyjne naczynia krwionośne). Sala – Niska Wierność	4
Laboratorium 6	MCSM – Badanie klatki piersiowej i układu oddechowego: oglądanie, osłuchiwanie, opukiwanie, obmacywanie. Badanie gruczołów piersiowych. Odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej. Badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności. Sala – Niska Wierność	4
Laboratorium 7	MCSM – Badanie układu krążenia: oglądanie, osłuchiwanie, opukiwanie, obmacywanie. Odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej. Badanie fizykalne z wykorzystaniem systemów teleinformatycznych lub systemów łączności. Sala – Niska Wierność	4
Laboratorium 8	MCSM – Badanie jamy brzusznej . Odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej. Sala – Pośrednia Wierność	4
Laboratorium 9	MCSM – Badanie układu moczowo-płciowego. Odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej. Sala – Pośrednia Wierność.	4
Laboratorium 10	MCSM – Badanie układu nerwowego. Ocena stanu świadomości. Odrębności w badaniu dziecka i osoby dorosłej. Sala – Pośrednia Wierność.	4
Laboratorium 11	MCSM – Badanie fizykalne w różnych grupach wiekowych. Analiza przypadków medycznych. Praca zespołowa na podstawie scenariuszy klinicznych. Sala – Wysoka Wierność.	4
Laboratorium 12	MCSM – Badanie fizykalne – podsumowanie wiadomości i umiejętności praktycznych. Zaliczenie zajęć. Sala – Wysoka Wierność.	3

Praca własna

Kod	Tematyka	Liczba godzin S
Praca własna 1	Samodzielne zapoznanie się ze wskazanym piśmiennictwem	10
Praca własna 2	Przedstawienie przez studenta opisu ciekawego przypadku (związanego z realizowanymi tematami) i omówienie go na zajęciach.	15

V. METODY KSZTAŁCENIA, NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

1. **Metody kształcenia:**
   - Wykład informacyjny
   - Ćwiczenia praktyczne
   - Pokaz
   - Studium przypadku
   - Symulacja medyczna
   - Dyskusja, praca w zespole

2. Narzędzia (środki) dydaktyczne:
- Projektor/tablica multimedialna
- Sprzęt medyczny
- Sprzęt do praktycznej nauki zawodu

VI. FORMA I KRYTERIA ZALICZENIA MODUŁU

1. Formy zaliczenia:
- Wykład - zaliczenie z oceną
- Laboratorium – zaliczenie z oceną

2. Sposób weryfikacji i oceniania efektów uczenia się:
- Aktywność na zajęciach
- Kolokwium
- Obserwacja i ocena postaw i zachowań
- Prezentacja umiejętności badania
- Ćwiczenia praktyczne
- Ocena symulacji medycznej

2. **Podstawowe kryteria** oceny lub wymagania egzaminacyjne określane są indywidualnie, jednak powinny zachować adekwatność wobec zaplanowanych efektów uczenia się

- Zaliczenie wykładów uzyskuje student według kryteriów:

60-70% - dst
71-79% - dst+

80-89% - db
90-95% - db+
96 – 100% - bdb

Zaliczenie laboratorium:

5,0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, planuje i wykonuje zadania. Przestrzega zasad etycznych w pielęgniarstwie. Uczęszcza na wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje najwyższe oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.

4,5 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, planuje i wykonuje zadania. Przestrzega zasad etycznych w pielęgniarstwie. Uczęszcza na wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje 80% najwyższych oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.

4,0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, planuje i wykonuje zadania. Przestrzega zasad etycznych w pielęgniarstwie. Uczęszcza na wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje 60% najwyższych oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.

3,5 – student biernie uczestniczy w zajęciach, wykonuje podstawowe zadania, wymagające korekty ze strony prowadzącego. Przestrzega zasad etycznych w pielęgniarstwie. Uczęszcza na wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje poprawne oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.

3,0 – student biernie uczestniczy w zajęciach, wykonuje podstawowe zadania, wymagające korekty ze strony prowadzącego. Przestrzega zasad etycznych w pielęgniarstwie. Uczęszcza na zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje pozytywne oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.

2,0 – student biernie uczestniczy w zajęciach, wykonane zadania są nieprawidłowe, większość wymaga korekty ze strony prowadzącego, brak samodzielności w wykonaniu czynności i zadań, nie przestrzega zasad bezpieczeństwa oraz zasad etycznych w pielęgniarstwie. Uczestniczy nieregularnie na zajęcia, nie jest do nich przygotowany i uzyskuje negatywne oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.

VII. BILANS PUNKTÓW ECTS - NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta
Liczba godzin realizowanych przy bezpośrednim udziale nauczyciela (godziny kontaktowe)	**60**
Udział w wykładach	**20**
Udział w innych formach zajęć (laboratoria)	**40**
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	**25**
Przygotowanie do wykładu	**5**
Przygotowanie do innych form zajęć (laboratorium)	**10**
Przygotowanie do zaliczenia	**5**
Przygotowanie do zaliczenia innych form zajęć (laboratorium)	**5**
Łączna liczba godzin	**85**
Punkty ECTS za moduł	**3**

VIII. ZALECANA LITERATURA

Literatura podstawowa:

1.Badanie fizykalne w pielęgniarstwie / red. nauk. Danuta Dyk. - Wyd. 1 - 9 dodr. - Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2016

2.Pielęgniarstwo internistyczne / redakcja naukowa Dorota Talarska, Dorota Zozulińska-Ziółkiewicz ; [autorzy Grażyna Bebel i 28 pozostałych]. - Wydanie 2. zmienione i uaktualnione, 2 dodruk. - Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2018.

Literatura uzupełniająca:

1. Badanie podmiotowe i przedmiotowe w pediatrii / redakcja naukowa Anna Obuchowicz ; autorzy: Celina Bukowska, Maria Kniażewska, Małgorzata Krzywiecka, Wacław Nowak, Anna Obuchowicz, Jolanta Pietrzak, Jacek Zeckei. - Wyd. 2. - Warszawa : Wydawnictwo Lekarskie PZWL, 2016.
2. Testy kliniczne w badaniu kości, stawów i mięśni : badanie, objawy, testy / Klaus Buckup ; z niem. tł. Tadeusz Szymon Gaździk. - Warszawa : Wydaw. Lekarskie PZWL